

Informe sobre el resultat de la consulta prèvia realitzada sobre un projecte de decret pel qual es revisa la determinació i delimitació de zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment

En data 12 de juliol de 2019 i fins data 8 d'agost de 2019, es va publicar a la pàgina de Participació Ciutadana l'enllaç a la pàgina de la Conselleria de Medi Ambient i Territori on estava publicada la consulta prèvia sobre la realització d'un decret pel qual es revisa la determinació i delimitació de zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries i el seu programa de seguiment.

Segons consta al certificat de 12 d'agost de 2019, realitzat pel cap del Servei de Participació i Voluntariat de la Secretaria Autonòmica de Memòria Democràtica i Bon Govern – Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització, s'han registrat 108 visites a l'esmentat projecte.

Durant aquest termini s'han rebut dues aportacions per part de:

- Asaja – Balears (RE Conselleria de Medi Ambient i Territori número 17416 de 8 d'agost de 2019).
- Sociedad Agraria de Transformación Esplet (RE Fogaiba sa Pobla número 19776/2019 de 7 d'agost de 2019).

El contingut d'aquestes aportacions és molt similar pel que se comenten les consideracions realitzades de forma conjunta:

APORTACIONS

1. Participació activa en tot el procés coneixent els estudis i les dades científiques i tècniques en els que es basaran les decisions polítiques que s'hagin de prendre. En algunes zones on l'aqüífer presenta altes concentracions de nitrats l'activitat agrària intensiva i ramadera és pràcticament testimonial. Sol·licitam que se'ns facilitin les dades de l'evolució des de 2010. En paral·lel a aquestes dades d'evolució s'han de realitzar els corresponents estudis, que també volem conèixer per determinar amb seguretat quin és l'origen real de les possibles contaminacions dels aqüífers.
2. Que s'analitzin altres possibles fonts de contaminació per nitrats endemés dels que poguessin provenir de l'activitat agrària. L'objectiu del Govern ha de ser mantenir en bon estat els aqüífers i cercar totes les fonts de contaminació possibles. Posem en dubte que l'únic origen de les contaminacions per nitrats provingui de l'activitat agrària que està en

franc retrocés a les Balears, on les superfícies de regadiu han disminuït exponencialment i la ramaderia intensiva ha pràcticament desaparegut i les pràctiques estan controlades per les normes de la PAC i la millora en bones pràctiques agràries dels pagesos. S'obliden altres possibles fonts de contaminació tals com abocaments de depuradores d'aigües mal depurades o amb alts continguts amb nitrats, habitatges aïllats, activitats industrials en sòl rústic i urbà, pèrdues de les xarxes de clavegueram... Si l'objectiu de la norma es limita a complir la normativa europea pressuposant que la contaminació prové de l'activitat agrària es compleix burocràticament amb la Llei però no s'aborda el problema en tota la seva dimensió. L'aprovació d'un decret que només consideri l'origen de la contaminació en l'activitat agrària sense conèixer si aquest és el motiu real i únic de les contaminacions no solucionarà el problema, únicament establirà més restriccions a la poca activitat agrària rendible que queda a Balears.

RESPOSTA

1. La tramitació d'aquest Decret seguirà el procediment previst a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú i especialment els articles 53 a 62 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears. D'acord amb l'establert a aquestes normatives, a més de la consulta prèvia realitzada, hi ha previst un tràmit d'informació pública del projecte de Decret que s'anunciarà en el butlletí oficial de les Illes Balears. La consulta i la informació pública es penjaran a la web del portal de Participació de la CAIB. A més, i d'acord a l'establert a la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern, els diferents tràmits que conformen l'expedient es podran consultar a la web del portal de Transparència a la CAIB, apartat "Iniciatives normatives en tramitació", Conselleria de Medi Ambient i Territori. També es publicarà a la web de la Direcció General de Recursos Hídrics la documentació tècnica en base a la qual es procedeix a realitzar la revisió de Decret. D'aquesta manera podreu conèixer en tot moment la tramitació d'aquesta norma i el document tècnic en base al qual es realitza la declaració.

Així mateix, el febrer de 2020 i a rel d'una petició d'ASAJA de gener de 2020 es varen facilitar les dades disponibles al respecte de qualitat i profunditat de l'aigua a les Balears dels darrers 40 anys (1980-2019), així com tota la informació disponible al respecte de les EDARs i els estudis realitzats al respecte de l'evolució de la contaminació per nitrats a la demarcació.

Per altre part, i a partir de la vostra proposta, s'inclourà en el programa de seguiment i control una nova mesura consistent en la realització d'estudis per esbrinar quin és l'origen dels nitrats. D'aquesta manera es podrà discriminar si els nitrats són d'origen humà (aigües fecals o depurades), d'origen químic (adobs químics) o d'origen animal (adobs orgànics).

2. La contaminació per nitrats té diferents fonts. Una d'elles és l'activitat agrària, i seguint directrius europees d'obligat compliment s'han de declarar i revisar periòdicament les zones vulnerables a la contaminació per nitrats d'origen agrari en base als articles 3 a 8 del Reial Decret

261/1996, de 16 de febrer, sobre protecció de les aigües contra la contaminació produïda pels nitrats procedents de fonts agràries que a la vegada és una transposició de la Directiva 91/677/CEE.

No obstant, per a la present revisió de la delimitació de les zones vulnerables es proposa declarar totes aquelles masses d'aigua que presenten contaminació per nitrats exceptuant aquelles en les que s'ha pogut demostrar fefaentment que l'origen no es agrari.

El que sí és específic pel sector agrícola és el programa d'actuació, ja que la Directiva europea exigeix prendre mesures en relació a l'activitat agrícola. Però aquestes mesures no es regulen amb aquest Decret que ara es tramita, sinó amb una Resolució del conseller competent en matèria d'Agricultura. Les mesures per evitar les altres possibles fonts de contaminació per nitrats estan regulades a la normativa del Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (PHIB) aprovat mitjançant el Reial Decret 51/2019, de 8 de febrer. Entre d'altres, n'és un exemple, l'article 80 "*Tractament de les aigües residuals procedents de zones sense accés a la xarxa de clavegueram*" que obliga a què els immobles situats en una zona sense accés a la xarxa de clavegueram hauran de disposar de sistemes autònoms de tractament de les aigües residuals que produeixin.

Palma,
El cap del Servei d'Estudis i Planificació

